

Силабус дисципліни

ПЕДАГОГІКА

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – А5.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – «Професійна освіта
(Цифрові технології)»

Рік навчання: 1 Семестр: 1

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.пед.н., доцент **Ольга Леонідівна Главацька**

Контактна інформація

olga.raduk@gmail.com +380963818592

Опис дисципліни

Дисципліна «Педагогіка» спрямована на оволодіння здобувачами основами сучасної педагогічної науки, формування професійних умінь і навичок, розвиток креативного мислення та високого рівня професійної культури, розкриття ролі педагогічних знань у цілісній системі професійної підготовки. Головне спрямування під час вивчення даного курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного здобувача освіти у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу.

Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є: опанування здобувачами основними поняттями, завданнями та функціями педагогіки; засвоєння системи знань принципів, форм, методів навчання і виховання; формування цілісного уявлення про процес навчання, його методи та форми контролю; розвиток педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності; навчання творчих підходів щодо розв'язання нестандартних педагогічних ситуацій і прийняття рішення; формування умінь та навичок організації, здійснення та аналізу професійної діяльності.

Структура дисципліни

Години (лек./сем.)		Тема	Результати навчання	Завдання
Денна	Заочна			
4/1	1/1	Тема 1. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток	Знати суть поняття, основні категорії педагогіки, етапи її розвитку. Висвітлити структуру педагогічної науки. Дослідити зв'язок педагогічної науки з іншими науками. Висвітлити основні освітні теорії й методологічні підходи та їхнє практичне застосування в педагогічній діяльності. Розкрити роль педагогічної підготовки в цілісній системі професійної підготовки.	Поточне опитування, тести, презентації, творчі завдання, термінологічний диктант
2/1	1/-	Тема 2. Розвиток, виховання та соціалізація особистості	Розкрити сутнісну характеристику особистості та її психологічну структуру. Знати поняття та фактори розвитку особистості. Знати вікову періодизацію дитинства. Висвітлити рушійні сили розвитку особистості. Вміти показати значення виховання у розвитку й формуванні особистості. Довести необхідність виховання як спеціально організованого процесу. Обґрунтувати суть та механізми соціалізації. Висвітлити класифікацію та загальну характеристику факторів соціалізації. Розуміти цінності громадянськості й демократії та їхнє значення у вихованні сучасної молоді. Знати особливості соціалізації дітей з особливими	Поточне опитування, тести, презентації, творчі завдання, термінологічний диктант

			освітніми потребами.	
2/1	1/1	Тема 3. Самовиховання як вищий етап виховного процесу	Знати суть поняття самовиховання, його властивості, ознаки, види, рівні розвитку. Розкрити взаємозв'язок виховання й самовиховання. Обґрунтувати структуру процесу самовиховання. Дослідити генезис самовиховання та виявити його значущість у житті людини. З'ясувати основні характеристики процесу самопізнання та його методи. Знати види самооцінки та їх значення в житті людини. Знати методи саморегуляції.	Поточне опитування, тести, презентації, творчі завдання
2/1	1/-	Тема 4. Характеристика педагогічного процесу	Обґрунтувати системний характер педагогічного процесу. Висвітлити закономірності педагогічного процесу. Знати етапи педагогічного процесу. Висвітлити суть і напрями нововведень. Обґрунтувати оптимізацію педагогічної системи.	Поточне опитування, тести, презентації, творчі завдання
2/1		Тема 5. Педагог як суб'єкт педагогічного процесу	Знати характеристику педагогічної професії: виникнення, становлення своєрідність і перспективи розвитку. Обґрунтувати сутність, структуру, функції, види, особливості педагогічної діяльності. Знати психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога, його права та обов'язки. Визначити професійні та особистісні якості педагога. Дослідити сучасні вимоги до особистості педагога.	Поточне опитування, тести, творчі завдання, презентації
2/1		Тема 6. Логіка та методика науково-педагогічного дослідження	Розкрити сутність поняття та функції науково-педагогічних досліджень. Висвітлити форми наукового викладу матеріалів дослідження. Обґрунтувати основні види наукової роботи здобувачів освіти. Знати поняття наукового методу, його функції та особливості. Проаналізувати методи емпіричного та теоретичного рівнів науково-педагогічного дослідження. Знати різновиди наукового експерименту.	Поточне опитування, тести, презентації, творчі завдання
2/1	1/-	Тема 7. Суть процесу навчання	Знати поняття дидактики, її завдання та основні категорії. Знати сутність, функції та структуру процесу навчання. Висвітлити структуру діяльності педагога в процесі навчання. Знати психолого-педагогічні основи діяльності здобувачів у процесі навчання під керівництвом педагога та під час самостійної роботи.	Поточне опитування, реферати, тести, творчі завдання, презентації
2/1		Тема 8. Закономірності та принципи навчання	Знати поняття закону й закономірностей навчання. Дати характеристику загальних закономірностей і принципів навчання. Визначити правила навчання.	Опитування, реферати, тести, творчі завдання, презентації
2/1		Тема 9. Методи та засоби навчання	Знати поняття та особливості методів навчання. Розрізняти поняття «методи», «прийоми» й «засоби» навчання. Знати різноманітні підходи до класифікації та характеристику методів навчання в сучасній дидактиці.	Поточне опитування, тести, творчі завдання, презентації
2/1		Тема 10. Форми організації навчання	Знати поняття та класифікацію форм організації навчання. Висвітлити організацію навчальної діяльності здобувачів на занятті. Знати основні вимоги до заняття. Знати позааудиторні форми організації навчання. Обґрунтувати шляхи підвищення ефективності організації навчальної діяльності здобувачів у сучасній школі.	Поточне опитування, реферати, творчі завдання, тести, презентації

2/-		Тема 11. Контроль у процесі навчання	Обґрунтувати суть, види, форми та методи контролю навчання. Знати систему оцінювання та облік результатів навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Знати критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів у системі закладу освіти.	Поточне опитування, реферати, творчі завдання, тести, презентації
2/1	1/-	Тема 12. Виховання в цілісному педагогічному процесі	Знати сутність процесу виховання. Обґрунтувати двосторонній характер процесу виховання. Висвітлити особливості процесу виховання. Знати структуру процесу виховання та дати характеристику його складових. Дати характеристику закономірностей виховання. Знати особливості й специфіку принципів виховання.	Поточне опитування, тести, презентації, творчі завдання, тести
2/1	1/-	Тема 13. Зміст процесу виховання	Обґрунтувати зміст процесу виховання. Висвітлити вимоги, які висуваються до змісту виховання на сучасному етапі. Знати сутність і завдання основних напрямів виховання.	Поточне опитування, реферати, творчі завдання, тести
2/1	1/1	Тема 14. Методи та форми виховання	Знати поняття та особливості методів виховання. Розрізняти поняття «методи», «прийоми» й «засоби» виховання. Висвітлити умови, що визначають вибір методів, засобів і прийомів виховання. Знати класифікацію методів виховання. Знати поняття та класифікацію форм організації процесу виховання. Висвітлити індивідуальні, групові, колективні та масові форми організації процесу виховання. Показати значення колективу в формуванні особистості здобувача. Знати стадії й перспективи розвитку колективу здобувачів освіти. З'ясувати особливості педагогічного керівництва колективом здобувачів освіти. Обґрунтувати значення взаємодії закладу освіти, сім'ї та громадськості в справі виховання.	Поточне опитування, реферати, проблемні практичні завдання, тести
2/1		Тема 15. Заклад освіти як педагогічна система й об'єкт управління	Знати наукові основи управління закладами освіти, нормативно-правове забезпечення адміністративної діяльності керівника закладу освіти. Розкрити зміст статуту закладу освіти. Розуміти юридичну відповідальність керівника закладу освіти. Пояснити значення підвищення кваліфікації та перепідготовка педагогічних кадрів.	Поточне опитування, реферати, творчі завдання

Літературні джерела

1. Аргіропулос Д., Тарнавська, Н. Інклюзивна педагогіка: навчальний посібник для науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти закладів вищої освіти. Житомир : Вид. О.О. Євенок,, 2020. 248 с.
URL: http://eprints.zu.edu.ua/31307/1/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf
2. Вітвицька С.С. Педагогічний контроль в освіті. Робочий зошит: методичні рекомендації. Житомир : Вид-во ФОП Левковець Н. М., 2020. 28 с.
3. Главацька О.Л. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 58 с.
4. Главацька О.Л. Тестові завдання з курсу «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 78 с.
5. Грод І., Грод І., Главацька О. Мобільне навчання: мотивація, розвиток цифрових навичок та

алгоритмічного мислення. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка*. 2025. С. 52–61.

6. Главацька О. Технології саморозвитку в професійній підготовці здобувачів освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 191–195.

7. Главацька О., Коцюрuba О. Сутнісні особливості комунікативного потенціалу жінки-керівника закладу освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 14–17.

8. Главацька О., Коцюрuba О. Теоретичні підходи самоменеджменту щодо професійної діяльності керівника закладу освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 17–20.

9. Главацька О.Л. Попередження професійного вигорання фахівців інклюзивної освіти. *Інклюзія в дії: стратегії впровадження в Україні та світі*: колективна монографія / О. Главацька, Н. Горішна, Г. Слосанська та ін. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. С. 4–6, 56–98. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/25417/1/monografia.pdf>

10. Главацька О., Коцюрuba О. Технології самоменеджменту в професійній діяльності керівника закладу загальної середньої освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 4-5 грудня 2024 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С. 47–50.

11. Главацька О.Л., Олійник Г.М. Проектування професійної кар'єри сучасною студентською молоддю. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 258–262. http://www.afhn-journal.in.ua/archive/40_2021/part_1/43.pdf

12. Каменєва Т. М. Теоретичні основи навчання: навч.-метод. посіб. Київ : МНУЦ, 2018. 282 с.

13. Княжева І.А. Педагогіка: навчальний посібник для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр). Одеса, Університет Ушинського, 2023. 110 с.

14. Менеджмент в освіті: підручник / за ред.проф. В.Крижка. Київ : Освіта України, 2020. 438 с.

15. Нормативно-правова база з питань інклюзивної освіти. URL: <http://www.kharkivsvita.net.ua/document/6248>

16. Організаційні засади діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі : метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 110 с.

17. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.

18. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ : Каравела, 2020. 496 с.

19. Пашенко М.І. Педагогіка: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 228 с.

20. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

21. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>

22. Про освіту: Закон України від № 4574-IX від 21.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

23. Ратушняк Н.О., Писарчук О.Т., Главацька О.Л. Підготовка вчителя до організації інклюзивного освітньо-розвивального середовища. *Вісник науки та освіти* : електрон. наук. журн. № 8(38) 2025. К. : Наукові перспективи. С. 1688–1699.

24. Теслюк В. М. Розвиток педагогічної майстерності: монографія Київ : ЛІРА-К, 2019. 223 с.

25. Управління закладом освіти: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.

26. Hlavatska O., Pysarchuk O. Self-education as a factor in preventing professional burnout of teachers in educational institutions. *International review for humans and natural sciences*. Zurich-Switzerland, 2025. P. 63–81.

27. Frick T. W. Education Systems and Technology in 1990, 2020, and Beyond. *TechTrends*. New York Country, U.S. : Springer New York, 2020. Vol. 64. Issue 5, September. P. 693–703. URL: <https://doi.org/10.1007/s11528-020-00527-y>

Політика щодо оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів, а у разі їх порушення без поважної причини оцінка за завдання може бути знижена. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

• **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне Оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-15). (4 теорет. пит. по 25 б.).	Оцінка за виконане завдання.	Оцінка за виконане завдання.	Тестові завдання (25 тестів по 2б. за тест) – макс. 50 балів. Теорет. пит. 1 – макс. 25 балів. Теорет. пит. 2 – макс. 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)